

نام و نام خانوادگی: _____
 کلاس: یازدهم
 نام دبیر: آقای امام
 رشته تحصیلی: ریاضی فیزیک
 شماره: _____

مدیریت آموزش و پرورش منطقه ۱۴
 دیارستان غیر دولتی پسرانه پیام غدیر
 پایانی اول ۹۸-۹۹
 تاریخ امتحان: ۹۸/۱۰/۱۹
 نام درس: هندسه ۲
 مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
 ساعت شروع امتحان: ۸:۳۰ صبح
 تعداد برگ سئوال: ۲ صفحه

ردیف	بارم	تعاریف و مفاهیم																								
۱	۱/۷۵	۱) جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید: (الف) یک خط و یک دایره برهم مماس اند اگر و تنها اگر این خط در نقطه تماس با دایره، بر <u>ساعده دایره</u> بود. (ب) دو وتر که یکدیگر را درون دایره قطع نمی کنند، با هم <u>موابذله</u>... اگر و تنها اگر کمان های محدود بین آنها مساوی باشد. (ج) اگر دو دایره در طرفین مماس مشترک باشند آن مماس را مماس مشترک <u>داخلی</u>... دو دایره می نامند. (د) یک چند ضلعی <u>محضی</u> است اگر و فقط اگر همه نیمسازهای زاویه های آن در یک نقطه همرس باشند، همچنین این نقطه مرکز دایره <u>محاطی</u>... چند ضلعی می باشد. (ه) تبدیل یافته یک شکل را <u>تصویر</u> آن شکل نامیده و تبدیل هایی که طول پاره خط را حفظ می کنند تبدیلات <u>طولپایانه</u> نامیده می شوند. ۲) عبارات زیر را تعریف کنید. (الف) زاویه ظلی: زاویه ای است که میان آن روی محیط دایره باشد و بین صلع آن و مرکز دایره را دارد. (ب) خط مرکزین: پاره خطی است که مرکز رودایره را به تکمیل وصل می کند. (ج) چند ضلعی محاطی: هر چند ضلعی که تمام رأس آن بر محیط دایره واقع شده باشد. (د) تبدیل T: در صفحه P، تابعی است که هر نقطه A را صفحه P (عنوان لغات نطقه ماده A را) به صفحه نظری که در عکس (نقاشی ارائه تعریف الرام) میست!																								
۲	۱/۷۵	۱) جدول زیر را کامل کنید. (✓ هست و ✗ نیست) <table border="1"> <thead> <tr> <th>کایت</th> <th>ذوزنقه متقارن</th> <th>ذوزنقه</th> <th>متوازی الاضلاع</th> <th>لوزی</th> <th>مستطیل</th> <th>مربع</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>✗</td> <td>✓</td> <td></td> <td>✗</td> <td>✗</td> <td>✓</td> <td>✓</td> <td>محاطی</td> </tr> <tr> <td>✓</td> <td>✓</td> <td></td> <td>✗</td> <td>✓</td> <td>✗</td> <td>✓</td> <td>محیطی</td> </tr> </tbody> </table> * توجه داشته باشید برای هر چهار ضلعی باید هر دو مورد آن را درست پاسخ بدھید تا نمره را دریافت کنید.	کایت	ذوزنقه متقارن	ذوزنقه	متوازی الاضلاع	لوزی	مستطیل	مربع		✗	✓		✗	✗	✓	✓	محاطی	✓	✓		✗	✓	✗	✓	محیطی
کایت	ذوزنقه متقارن	ذوزنقه	متوازی الاضلاع	لوزی	مستطیل	مربع																				
✗	✓		✗	✗	✓	✓	محاطی																			
✓	✓		✗	✓	✗	✓	محیطی																			
۴	۲/۲۵	۱) در دایره (O, R) و $\widehat{AB} = 60^\circ$ و $AB = 10$ (الف) فاصله مرکز دایره از وتر AB را بیابید. برای حل: $OA = OB = R \Rightarrow \hat{A} = \hat{B} = \frac{120}{2} = 60^\circ$ $\rightarrow OA = OB = AB = 10 \Rightarrow AH = BH = 5 \rightarrow OA^2 = OH^2 + AH^2$ $\rightarrow 10^2 = OH^2 + 5^2 \rightarrow OH^2 = 100 - 25 = 75 \rightarrow OH = \sqrt{75}$																								

ردیف	بارم
۴	ب) طول کمان AB را بیابید. $\frac{L_{AB}}{\pi R} = \frac{\alpha}{180} \rightarrow \frac{L}{\pi \times 10} = \frac{\frac{45}{180}}{\frac{1}{2}} \rightarrow L = \frac{10\pi}{3}$ ج) مساحت قطعه محدود به وتر و کمان AB را بیابید. $S_{قطع} = S_{\text{مقطع}} - S_{\text{کمان}} = \frac{\pi R^2 \alpha}{360} - \frac{\sqrt{3}}{4} R^2 = \frac{\pi \times 10^2 \times \frac{\pi}{6}}{360} - \frac{\sqrt{3}}{4} \times 10^2 = \frac{50}{3}\pi - 25\sqrt{3}$
۵	در دو دایره (O_1, α) و (O_2, β)، طول مماس مشترک خارجی برابر است با $2\sqrt{15}$. الف) بدون حل مسئله و با ذکر دلیل بگوئید آیا این دو دایره می‌توانند مماس داخل باشند؟ خیر - زیرا اگر مماس داخل باشند آنها مماس مشترک خارجی که نیاز به حفظ و طول آن داشته باشند. ب) طول پاره خط O_1O_2 را بیابید. $TT' = d^2 - (R - R')^2 \rightarrow (2\sqrt{15})^2 = d^2 - (8 - 2)^2$ $\rightarrow 40 = d^2 - 36 \rightarrow d^2 = 40 + 36 = 76 \rightarrow d = \sqrt{76} = 2\sqrt{19}$ ج) اکنون با توجه به قسمت «ب» وضع نسبی دو دایره را با ذکر دلیل بیان کنید. $\begin{array}{l} d = 2\sqrt{19} \\ R + R' = 10 \\ R - R' = 2 \end{array} \rightarrow R - R' < d < R + R' \rightarrow \text{دو دایره متعاطعند}$
۶	الف) مساحت مثلث متساوی الاضلاعی را به دست آورید که در دایره ای به شعاع 10 cm محاط شده باشد. $S = \frac{\sqrt{3}}{4} R^2 = \frac{\sqrt{3}}{4} \times 10^2 = 25\sqrt{3}$ ب) یک ذوزنقه به قاعده های 4 و 9 سانتی متر، هم محیطی است و هم محاطی است؛ مساحت آن را بیابید. $S = \frac{1}{2} (a+b) \sqrt{ab} = \frac{1}{2} (4+9) \sqrt{4 \times 9} = \frac{1}{2} \times 13 \times 6 = 39$ ج) طول ارتفاعهای وارد بر اضلاع یک مثلث 3 و 4 و 5 سانتی متر است اندازه شعاع دایره محاطی داخلی مثلث را محاسبه کنید. $\frac{1}{r} = \frac{1}{h_a} + \frac{1}{h_b} + \frac{1}{h_c} = \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} = \frac{4+3+2}{12} = \frac{9}{12} \rightarrow r = \frac{12}{9} = \frac{4}{3}$ *تذکر: در هیچکدام از قسمتهای فوق به اثبات روابط نیازی نیست.
۷	مطلوب است رسم مماس از نقطه M خارج دایره (O, R) بر آن دایره (مراحل، شکل دقیق اثبات) مراحل: ۱- از نقطه M به مرکز دایره وصل کرد و سطح آن را N نامیم ۲- به مرکز N و سطح $MN = MN$ دایره ای رسم کرد و علی قطعه آن را با دایره C نتاط T و T' نامیم ۳- لزنتاً M به نقطه T و T' وصل کنیم MT و MT' محکمی را برقرار می‌نمایند. ربات: از T و T' به مرکز دایره C وصل کنیم منواحیم داشت: $\hat{OTM} = \hat{OMT} = \frac{180}{r} = 90^\circ$ و صد درجه را نشان می‌دهیم که درجه 90° می‌باشد برای دو قطب

ردیف	قضایا	بارم
۸	اندازه هر زاویه محاطی برابر است با نصف اندازه کمانی مقابل به آن زاویه. حالات (الف) بوضلع زاویه می از مرکز دایره عبور کند. حالات (ب) درضلع دوطرف مرکز زوایه از مرکز دایره انداده اند و میتوانند بخط قطع کنند. $\hat{A} = \hat{BAD} - \hat{CAD}$ $\hat{A} = \frac{\hat{BD}}{2} - \frac{\hat{DC}}{2}$ $\hat{A} = \frac{\hat{BD} - \hat{DC}}{2} = \frac{\hat{BC}}{2}$ $\hat{A} = \hat{A}_1 + \hat{A}_2$ $\hat{A} = \frac{\hat{BD}}{2} + \frac{\hat{DC}}{2}$ $\hat{A} = \frac{\hat{BD} + \hat{DC}}{2} = \frac{\hat{BC}}{2}$ $OB = OA = R \Rightarrow \hat{A} = \hat{B}$ $\hat{O} = \hat{A} + \hat{B} = \hat{A} + \hat{A} = 2\hat{A}$ $\hat{O} = \hat{BC}$ $2\hat{A} = \hat{BC}$ $\hat{A} = \frac{\hat{BC}}{2}$	۲
۹	هرگاه خط های شامل دو وتر دلخواه CD و AB در نقطه M (درون یا بیرون دایره) یکدیگر را قطع کنند آن گاه $MA \times MB = MC \times MD$ و بر عکس. برهه: پاره خط های CD و AB را به فوچ می آوریم. صادق اسے نظر نماییم. میزان این از نتیجه A و C و B و D میگیریم. دایره ای اندیشه نهایت اثراین را بر M از D نیز بلند فرموده است. و از نظر ردداریم: $\hat{A} = \hat{C} = \frac{\hat{BD}}{2}$ $\hat{D} = \hat{B} = \frac{\hat{AC}}{2}$ $\Delta MAD \sim \Delta MBC$ $\rightarrow \frac{MD}{MB} = \frac{MA}{MC}$ $\rightarrow MA \cdot MB = MC \cdot MD$ $MA \cdot MB = MC \cdot MD$ $MA \cdot MB = MC \cdot MD'$ $MC \cdot MD = MC \cdot MD'$ $MD = MD'$ $MD = MD'$	۲
۱۰	یک چهار ضلعی محیطی است اگر و فقط اگر مجموع اندازه های دو ضلع مقابله، برابر مجموع اندازه های دو ضلع دیگر باشد. این انتهای زوایه را بگیرید. برهه: میدانیم رسم شده از M بر AB و CD بروزگاره بارز است و با این داریم: $AM = AQ$ $BM = BN$ $DP = DQ$ $CP = CN$ $\underline{AM + BM + DP + CP} = \underline{AQ + DQ + BN + CN}$ $AB + CD = AD + BC$ $AB + CD = AD + BC \rightarrow AB - BC = AD - CD$ $AB + CD' = AD + BC \rightarrow AB - BC = AD' - CD'$ $AD - CD = AD' - CD' \rightarrow AD - AD' = CD - CD'$ $AD' = CD - CD' \rightarrow CD = DD' + CD'$	۲
۱۱	وتروهای محدود به دو کمان برابر با یکدیگر مساویند و بر عکس. برهه: از مرکز دایره به رأسی و تحراره میل و نماییم. برهه: $\left\{ \begin{array}{l} AB = CD \\ \hat{AB} = \hat{CD} \end{array} \right.$ برهه: $\left\{ \begin{array}{l} AB = CD \\ \hat{AB} = \hat{CD} \end{array} \right.$ $\left\{ \begin{array}{l} AB = CD \\ \hat{O}_1 = \hat{O}_2 \\ OA = OC \\ OB = OD \end{array} \right.$ $\rightarrow \hat{O}_1 = \hat{O}_2$ $\rightarrow \hat{AB} = \hat{CD}$ $\rightarrow AB = CD$	۱